

Tarih: 10-12-2021

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضَيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ، لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا:
كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّةَ نَبِيِّهِ

VEDA HUTBESİ VE İNSAN HAKLARI

Kıymetli Mü'minler!

Okuduğum ayeti kerimde Yüce Allah (cc) bizlere şöyle buyurmuştur: *“Bugün dininizi kemale erdirdim, size nimetimi tamamladım. Size din olarak İslam’ı beğendim.”*¹

Yine okuduğum hadis-i şerifte sevgili Peygamberimiz (sav) şöyle buyurmaktadır: *“Size iki şey bırakıyorum, onlara sınımsız sarıldığınız müddetçe asla yolunuzu sapıtmazsınız; Allah’ın kitabı ve Peygamberinin sünneti.”*

Aziz Kardeşlerim!

Sevgili Peygamberimiz (sav)’in dünya hayatında yapmış olduğu ilk ve son hacca *“veda hacrı”*, o hacda bulunan Müslümanlara hitaben verdiği hutbeye de *“veda hutbesi”* denilmektedir. Veda hutbesi, Peygamber Efendimizin insanlara son seslenişi ve her açıdan mükemmel bir insan hakları bildirgesidir. Her insanın can, mal ve namusunun dokunulmaz olduğunu ilan etmektedir. Peygamber Efendimiz veda hutbesinde bugün en çok ihtiyaç duyduğumuz, ama çoğu zaman ihlal edilen, her insanın doğuştan sahip olduğu kişilik haklarının korunması konusunda şöyle buyurmaktadır: *“Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mübarek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddesdir, Rabbinize kavuşacağınız güne kadar her türlü tecâvüzden korunmuştur.”*²

Değerli Müslümanlar!

İnsanoğlu tarih boyunca gerçek ve hakiki temellere dayanmayan fikir ve ideolojilerden çok çekmiştir. Nice masum insanlar can ve mal güvenliğinden ve vatanlarından mahrum kalmıştır. Bu yanlış fikir ve ideolojilerin psikolojik kaynağı ise insanın bencilliği ve egosudur. İnsanın kendini üstün görmesidir. Veda hutbesi, insanlığın en çok ayrılığa düştüğü, kin ve nefret

tohumlarının ekildiği bu konuda yolunuzu şöyle aydınlatmıştır. *“Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvada, Allah’a iman ve kulluktur.”*³ Bu hakikatler bize göstermektedir ki coğrafyası, rengi ve cinsiyeti ne olursa olsun bütün insanlar eşittir ve aynı kıymet ve değere sahiptir. Gerçek üstünlük ise Allah’a iman ve kulluktur.

Aziz Kardeşlerim!

Allah insanı bu dünyada çile ve ızdırap çekmesi için yaratmamıştır. Bilakis yarattığı sayısız nimetlerinden istifade edip O’nu tanısin ve bu nimetlere şükran duygusu ile mukabelede bulunsun diye yaratmıştır. Ancak insanlar yanlış gelenek ve görenekler sebebiyle bu hayatı birbirine adeta zehir etmektedir. Yine bu yanlış anlayış ve gelenekler sebebiyle nice masum insanlar canlarından olmuştur. Nice masum insanlar huzur ve mutluluğunu kaybettiği için adeta hayat kendilerine zindan olmuştur. Bu yanlışlardan biri de günümüz de bile karşılaşılabildiğimiz kan davaları ve anlamsız düşmanlıklardır. Peygamber Efendimiz (sav) toplumun huzur ve barışını bozan kan davaları ile ilgili şöyle buyurmuştur: *“Dikkat ediniz, Cahiliyeden kalma bütün adetler kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası Haris’in oğlu İyas bin Rabia’nın kan davasıdır.”*⁴

Kardeşlerim!

Hutbemi Veda hutbesinden bazı mesajlarla bitirmek istiyorum: *“Ey insanlar! Kadınlarınızın haklarına riayet etmenizi ve bu hususta Allah’tan korkmanızı tavsiye ederim. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, onların da sizin üzerinizde hakları vardır.”* *“Ribanın (faizin) her çeşidi kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Lâkin borcunuzun aslını ödemek gerekir. Ne zulmediniz, ne de zulme uğrayınız- Allah’ın emriyle tefecilik artık yasaktır. Cahiliyetten kalma bu çirkin âdetin her türlü ayağımın altındadır, ilk kaldırdığım riba da Abdulmuttalib’in oğlu Abbas’ındır.”* *“Bir gün Rabbinize kavuşacaksınız. Ve bugünkü her hal ve hareketinizden muhakkak hesaba çekileceksiniz! Sakın benden sonra yanlış yollara dönüp de birbirinizin boynunu vurmayınız.”*

Hollanda Diyanet Vakfı

¹-Maide,5/3.

²-Buhari Hacc,132.

³-Müsned Ahmed b. Hanbel, c.5, s.411.

⁴-Müslim Hacc,1218.